

VOORJAARSCURSUS

“Basic Surgical Skills” voor Tanzaniaanse Medical Officers 23-25 maart 2009

*Tell me and I forget
Teach me and I learn
Involve me and I remember
Confucius*

Nadat op maandag 23 maart de Nederlandse huisartsen en de Tanzaniaanse (assistant) medical officers een ochtend geoefend hadden met diverse manieren van knopen en verschillende hechttechnieken, vertrokken de Nederlandse deelnemers dinsdag op safari. De Tanzaniaanse cursisten bleven achter voor een intensieve tweedaagse cursus in basale chirurgische technieken.

De cursus was een herhaling van die uit 2007 en beoogde de deelnemers vertrouwd te maken met eenvoudige darm- en vaatchirurgie. Het gaat daarbij om adequaat herstel van een steekwond in de buik of een arterie, maar ook om na resectie van een necrotisch deel van een darm de continuïteit weer te herstellen met een zo gering mogelijke kans op lekkage of stenoserig.

Op darmen van kalveren, 's morgens vroeg opgehaald in het abattoir aan de rand van Arusha (een avontuur op zichzelf), werd geoefend in een end-to-end en end-to-side anastomose.

Onder grote hilariteit werd de integriteit van de anastomose getest door deze met water op te spuiten. Woensdag was de dag van de behandeling van vaatletsels. Met dunne proleenhechtingen werd een steekwond in de aorta gesloten, een veneuze patch als verwijdingsplastiek ingehecht en een end-to-end anastomose op een arterie gemaakt.

Bij de instructie van de oefeningen werd gebruik gemaakt van videomateriaal van de “Basic Surgical Skills” cursus zoals die jaarlijks in het Leids Universitair Medisch Centrum wordt gegeven, maar aangepast aan de werkomstandigheden in Afrika.

Een nieuw element dat we dit jaar voor het eerst uitprobeerden, was het geven van gestructureerde feedback. Volgens de regels zoals opgesteld door de Engelse huisarts, dr. Pendleton, werd aan de cursist gevraagd wat hij/zij vond dat er goed was gegaan: “What went well?”. Na de reactie van de deelnemer hierop (“Ging er iets goed?”) gaf de instructeur zijn/haar mening. Daarna volgde “What would you improve next time?”. En na de cursist gaf ook hier de instructeur suggesties voor verbetering. Uit de reacties van de deelnemers was duidelijk dat een dergelijke systematische terugkoppeling met de uitnodiging te reflecteren op

de geleverde prestatie -niet geheel onverwacht- in Tanzania onbekend was. Overigens, ook in Nederland is een dergelijke manier van feedback geven nog geen gemeengoed.

Opvallend was de leergierigheid en de concentratie waarmee de deelnemers de cursus volgden naast de humor en de goede atmosfeer die deze dagen kenmerkten. Enkele deelnemers die de cursus in 2007 ook hadden gevolgd onderscheidden zich duidelijk van hun novice-collega's door een betere en snellere technische uitvoering van de oefeningen. De leercurve was zichtbaar! En dat stemden de organisator en de instructeurs uiteraard tot tevredenheid.

Asante sana dat wij konden bijdragen aan de vorming van de Tanzaniaanse collega's!

Onno Terpstra

Tineke Terpstra-Stegeman